

Strategia Rozwoju Gminnej Biblioteki Publicznej w Boguchwale na lata 2020-2023

Czerwiec 2020 rok

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I WIZYTÓWKA BIBLIOTEKI	3
II POTENCJAŁ BIBLIOTEKI	4
III ANALIZA SWOT.....	4
IV KIERUNKI ROZWOJU	6
V OBSZARY ROZWOJU	7
VI ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII.....	9

Strategia Rozwoju Gminnej Biblioteki Publicznej w Boguchwale na lata 2020 – 2023

Wstęp

Głównym Celem opracowania Strategii Rozwoju Gminnej Biblioteki Publicznej w Boguchwale na lata 2020-2023 jest określenie kierunków rozwoju instytucji, które mają zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania jak najwyższej jakości usług skierowanych do użytkowników.

Celem biblioteki jest dostosowanie sposobu funkcjonowania do zmieniającego się społeczeństwa i nowych oczekiwań jednostek, zwracając szczególną uwagę na: kształtowanie zainteresowań czytelnich, podnoszenie kultury ogólnej, zmiany jakie niesie ze sobą społeczeństwo wiedzy, a także potrzebę wzmocnienia lokalnych więzi społecznych.

I. WIZYTÓWKA BIBLIOTEKI.

Gminna Biblioteka Publiczna w Boguchwale jest samorządową instytucją kultury działającą w obrębie krajowej sieci bibliotecznej. Jej organem założycielskim jest Gmina Boguchwała. Została wpisana do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Burmistrza Boguchwały pod nr 1/2001.

Gminna Biblioteka Publiczna w Boguchwale rozpoczęła swoją działalność od stycznia 1956 roku. Prowadzi samodzielną gospodarkę finansową, pracuje jako biblioteka środowiskowa w dwóch agendach: wypożyczalni dla Dorosłych i Oddziale dla Dzieci i Młodzieży. Ponadto pełni funkcje ośrodka instrukcyjno – metodycznego, a także administracyjnego wobec 9 filii wchodzących w skład jej struktury organizacyjnej. Gmina Boguchwała posiada dziewięć filii bibliotecznych w każdym sołectwie: Zarzecze, Lutoryż, Mogielnica, Niechobrz, Raclawówka, Kielanówka, Nosówka, Zgłobień, Wola Zgłobieńska. W latach 2004-2009 wszystkie biblioteki filialne zostały wyposażone w sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu, a w chwili obecnej wszystkie biblioteki filialne wraz z placówką główną, która od października 2014 r. prowadzi swoją działalność w Rezydencji Literackiej usytuowanej w Boguchwale, są w pełni zautomatyzowane i widnieją już w katalogowej bazie komputerowej w oparciu o system Informatycznej Obsługi Biblioteki Sokrates-SOWA. Od 2011 roku prowadzi wypożyczanie elektroniczne. Gminna Biblioteka Publiczna w Boguchwale i jej filie dysponują aktualnymi księgozbiorami, które z roku na rok wzbogacane są o nowości książkowe oraz Biblioteka oferuje również bogaty księgozbiór regionalny. Prace biblioteczne

prowadzone są w oparciu roczny plan działania. W bibliotece można skorzystać bezpłatnie z Internetu.

Do podstawowych zadań Biblioteki należy gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów na miejscu oraz wypożyczeni na zewnątrz, a także prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej. Najważniejszym zadaniem Biblioteki jest popularyzacja książek i czytelnictwa oraz prowadzenie działalności aktywizującej i integrującej lokalne środowisko poprzez działania skierowane do różnych grup wiekowych.

Przy Bibliotece działa Uniwersytet III Wieku – Uniwersytet Aktywni Plus, którego głównym celem działalności jest integracja środowiska Seniorów, a także rozszerzenie ofert kulturalnej i turystycznej, obejmującej w szczególności: warsztaty o zdrowiu, kulinarne, prelekcje, spotkania z ciekawymi osobowościami, wycieczki krajoznawcze, spotkania i koncerty kulturalne .

II. POTENCJAŁ BIBLIOTEKI.

Gminna Biblioteka Publiczna w Boguchwale- miejsce, gdzie mieszkańcy spotykają się z wiedzą, kulturą, sztuką i nowoczesną informacją. Biblioteka jako źródło wiedzy o historii i współczesności miasta i regionu oraz dorobku intelektualnego i artystycznego twórców regionalnych. Gminna Biblioteka Publiczna w Boguchwale jako nowoczesne centrum służące integracji społecznej, łączące tradycję z nowoczesnością, ochraniające i udostępniające tradycyjny księgozbiór, jednocześnie otwarte na nowe formy przekazu wiedzy i informacji. Gminna Biblioteka Publiczna w Boguchwale pracuje jako biblioteka środowiskowa w trzech agendach: Wypożyczalni dla Dorosłych, Oddziale dla Dzieci i Młodzieży oraz Czytelni Multimedialnej. Biblioteka ponadto pełni funkcję ośrodka instrukcyjno-metodycznego, a także administracyjnego względem 9 filii wchodzących w skład jej struktury organizacyjnej. Mocną stroną Gminnej Biblioteki Publicznej w Boguchwale jest rozbudowana sieć biblioteczna na terenie gminy, co oznacza, że praktycznie każdy mieszkaniec ma możliwość skorzystania z publicznych księgozbiorów, a dobra infrastruktura drogowa i komunikacyjna pozwala każdemu zainteresowanemu w łatwy sposób dotrzeć do biblioteki. GBP w Boguchwale jest Biblioteką z sukcesami ogólnopolskimi, bardzo często odwiedzaną przez ludzi kultury z całej Polski.

III. ANALIZA SWOT

W analizie strategicznej biblioteki wykorzystano analizę SWOT, jedną z najpopularniejszych technik analitycznych służących do uporządkowania informacji o danym zjawisku. Analiza SWOT polega na wskazaniu mocnych stron (tj. cech będących atutami i zaletami), słabych stron (cech stanowiących problem, barierę w rozwoju), a także szans (wszystko co stwarza szansę korzystnej zmiany) i zagrożeń (tj. niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej).

Mocne strony biblioteki	Słabe strony biblioteki
• Dobra lokalizacja biblioteki. • Sieć biblioteczna na terenie gminy. • Pozytywny wizerunek biblioteki w środowisku lokalnym oraz jej wiarygodność. • Nieodpłatny dostęp do Internetu w bibliotece: również Internetu bezprzewodowego. • Wykwalifikowana, kreatywna i kompetentna kadra. • Profesjonalna obsługa czytelników. • Dogodne dla użytkowników godziny pracy. • Bogaty, na bieżąco uzupełniany księgozbiór. • Prenumerata bieżących czasopism • Zbiory dostosowane do potrzeb społeczności lokalnej. • Zbiory opracowane elektronicznie- katalog on-line. • Strona internetowa biblioteki oraz portale społecznościowe • Dobra współpraca z samorządem oraz z instytucjami, stowarzyszeniami, placówkami oświatowymi i organizacjami z terenu gminy i powiatu • Współpraca z lokalnymi mediami • Przyjazny i nowoczesny wystrój wnętrza. • Budynek biblioteki przystosowany do obsługi osób niepełnosprawnych.	• Budynek siedziby głównej wymaga prac remontowych związanych z wymianą dachu i wykonania elewacji • Pomieszczenia filii bibliotecznych wymagają remontu • Brak pomieszczeń magazynowych w głównej siedzibie. • Przestarzałe oprogramowanie sprzętu komputerowego, konieczna wymiana sprzętu komputerowego. • Zbyt mała liczba pracowników na stanowiskach merytorycznych • Niskie uposażenie pracowników • Brak wyposażenia w podstawowy sprzęt biblioteczny – regały, szafy na książki, czasopisma, płyty.
Szanse	Zagrożenia
• Rozwój technologii informatycznych • Rozwój społeczeństwa informatycznego • Wzrost znaczenia poziomu wykształcenia społeczeństwa • Zwiększenia wysokości środków finansowych na działania kulturalne • Współpraca z władzami samorządowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, urzędami, szkołami	• Niewystarczająca ilość środków budżetowych na działalność kulturalną biblioteki • Niekorzystne zmiany w ustawodawstwie dotyczącym działalności kulturalnej, a w szczególności działalności bibliotek • Wzrost wymagań użytkowników biblioteki • Wzrost znaczenia informacji w Internecie

• Pozyskanie dotacji na rozwój biblioteki • Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, w tym Promocja Czytelnictwa • Pozyskanie środków na remonty, modernizację i doposażenie placówek bibliotecznych • Aktywne uczestnictwo w promocji regionu • Bogaty księgozbiór jako odpowiedź na wysokie ceny książek • Szkolenia dla pracowników • Wsparcie społeczności lokalnej dla działań biblioteki (pozytywny wizerunek biblioteki wśród mieszkańców)	• Spadek czytelnictwa w Polsce • Brak zainteresowania ofertą biblioteki • Spadek liczby użytkowników • Rozwój bibliotek internetowych i cyfryzacji zbiorów (książki i czasopisma dostępne on-line) • Rozwój bibliotek internetowych – książki elektroniczne • Dostępność i łatwość korzystania z informacji w Internecie • Bezpłatny dostęp do ebooków i audiobooków.
---	---

IV. KIERUNKI ROZWOJU

WIZJA I MISJA ROZWOJU BIBLIOTEKI.

Sformułowanie misji i wizji przez bibliotekę jest próbą określenia jej tożsamości oraz wyznaczenia ogólnych kierunków rozwoju. Mając to na uwadze, sformułowano następującą misję i wizję rozwoju dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Boguchwale.

Wizja rozwoju:

Gminna Biblioteka Publiczna w Boguchwale to placówka dla wszystkich, aktywna w życiu społecznym Gminy Boguchwała, jest zanana i ceniona w regionie za przyjazną przestrzeń umożliwiającą wzbogacenie życia mieszkańców oraz budowania, rozwijania i zaspokajania potrzeb edukacyjnych i kulturalnych. Biblioteka jest obecna w środowisku lokalnym, chętnie dąży do budowania i rozwijania sieci współpracy i partnerstwa z ludźmi oraz instytucjami działającymi wokół nas. Systematycznie rozbudowuje i unowocześnia swoją ofertę, nie tylko biblioteczną.

Misja rozwoju:

Misją Gminnej Biblioteki Publicznej w Boguchwale jest wspieranie rozwoju społeczności lokalnej w zdobywaniu wiedzy i kompetencji służących samorealizacji i samodoskonaleniu poprzez bezpłatny dostęp do kultury, edukacji i informacji. Gminna Biblioteka Publiczna w Boguchwale i jej filie to łącznik między środowiskiem lokalnym a kulturą, historią i tradycją. Jesteśmy nowocześni, kreatywni, innowacyjni. Jesteśmy otwarci, chętni do

działania i współpracy, odpowiadamy na potrzeby środowiska i wyzwania cywilizacyjne. Oddziałujemy na różne aspekty życia i aktywizujemy naszą społeczność.

Gminna Biblioteka Publiczna w Boguchwale to instytucja , która:

- realizuje model – centrum informacji;
- zapewnia lepszą zindywidualizowaną obsługę swoich użytkowników
- doskonali usługi biblioteczną – informacyjne zgodnie z potrzebami użytkowników;
- posiada wykształcony personel;
- posiada bogatą prenumeratę gazet i czasopism
- gromadzi, opracowuje , przechowuje materiały biblioteczne służących rozwojowi czytelnictwa,
- popularyzuje książki, czytelnictwo, naukę i sztukę ,
- promuje szeroko pojętą kulturę z naciskiem na tradycje narodowe, regionalne i lokalne,
- współuczestniczy w procesie edukacji kulturalnej, organizacja szkoleń, spotkań autorskich, wystaw,
- pozyskuje jak największą liczbę użytkowników do aktywnego udziału w działalności kulturalnej, a także zapewnienie twórczego rozwoju jednostki,
- tworzy pozytywny wizerunek Biblioteki wśród społeczności lokalnej – jako organizacji otwartej na zmiany i na potrzeby użytkowników, wyróżniającej się wysoką jakością usług,
- współpracuje z innymi bibliotekami, instytucjami kultury, szkołami, stowarzyszeniami
- inwestuje w doskonalenie zawodowe i podnoszenie kwalifikacji kadry bibliotecznej,
- pozyskuje dodatkowe środki na modernizację i rozwój biblioteki,
- monitoruje stopnia wykorzystania zasobów i jakości usług bibliotecznych.
- Kreuje i dąży do zaspokajania potrzeb kulturalnych, edukacyjnych, a przede wszystkim czytelniczych, dbając o współudział lokalnej społeczności, przyczyniając się do jej integracji.

V. Obszary rozwoju biblioteki – cele i działania.

Misję Biblioteki zamierza się realizować poprzez działania wprowadzone w czterech obszarach rozwoju:

- I. **Udostępnianie przestrzeni**
- II. **Umożliwianie dostępu**
- III. **Kształcenie umiejętności**
- IV. **Wspieranie rozwoju.**

Obszar rozwoju I. Udostępnianie przestrzeni:

Budowanie wizerunku biblioteki jako miejsca dostępnego i przyjaznego dla wszystkich.

Celem działania jest stworzenie miejsca spotkań w odpowiedzi na niedostatek miejsc, w których można niezobowiązująco spotkać się i porozmawiać, nie przy okazji tzw. imprezy, ale każdego dnia. Odpowiedzialny za realizację tego działania będzie cały zespół pracowników biblioteki, bowiem to pracownicy są w stałym kontakcie z użytkownikami, dzięki czemu mają bezpośrednie informacje o ich potrzebach informacyjnych możliwych do zrealizowania poprzez bibliotekę. Zasoby potrzebne do realizacji tego zadania to infrastruktura, finanse (księgozbiór, wyposażenie wnętrz etc.), pozytywne nastawienie i otwarcie na potrzeby mieszkańców. Przewidywanym rezultatem jest lepsze wykorzystanie zwiększonej powierzchni biblioteki.

Obszar rozwoju II. Umożliwianie dostępu do wiedzy i informacji.

Stwarzanie możliwości korzystania z wszelkich zasobów wiedzy i kultury.

Każda z grup potencjonalnych użytkowników biblioteki ma własne potrzeby informacyjne i ograniczenia w ich zaspokajaniu. Osoby młode mają trudności w dostępie do materiałów w formie tradycyjnej, osoby starsze w korzystaniu z nich za pomocą nowych technologii. Celem działania jest ułatwienie dostępu do informacji i wiedzy, wzrost liczby zadowolonych użytkowników, zwiększenie liczby osób korzystających z biblioteki.

Wykonawcą działania będą pracownicy merytoryczni – bibliotekarze, koordynatorem – dyrektor biblioteki. Zasoby potrzebne do realizacji zadania to sprzęt komputerowy, niezawodne systemy informatyczne, systemowa organizacja dostępu do zbiorów tradycyjnych (w tym wypożyczenia międzybiblioteczne), czytniki e-booków, oprogramowanie umożliwiające korzystanie ze zbiorów przez osoby niepełnosprawne. Zadanie zostanie zrealizowane poprzez usługi i poradnictwo w zakresie multimedialności, organizację szkoleń i kursów, stworzenie systemu zamawiania książek z dostawą do domu dla osób niepełnosprawnych ruchowo, a także monitorowanie potrzeb mieszkańców w zakresie dostępu do zasobów wiedzy i kultury. Rezultatem będzie zbudowanie profesjonalnego ośrodka czytelniczo – informacyjnego.

Obszar rozwoju III. Kształcenie umiejętności

Praca w zakresie kształcenia umiejętności poruszania się w świecie informacji.

Celem działania jest wykształcenie w społeczności lokalnej umiejętności wskazywania potrzeb i poruszania się w hybrydowym świecie informacji. Potrzebą, na którą odpowiada powyższe działanie jest brak świadomości o możliwościach dostępu do źródeł wiedzy i możliwościach dotarcia do nich oraz potrzeba obcowania z nowoczesnymi sposobami komunikacji. Organizatorem działania będzie dyrektor, realizatorem – zespół pracowników. Konieczne do realizacji zadania są: odpowiednia (liczbowo i merytorycznie) kadra oraz dostęp do płatnych baz danych, w tym pełno tekstowych źródeł informacji, co ściśle

związane jest z wymaganiami finansowymi. Poprzez kształcenie umiejętności wykorzystywania systemów wyszukiwawczych i baz danych chcemy stworzyć możliwości korzystania z ogólnopolskich i ogólnościatowych zasobów wiedzy.

Obszar rozwoju IV. Wspieranie rozwoju.

Aktywizacja intelektualna i kulturalna środowiska lokalnego.

Prowadzenie działalności kulturalnej i edukacyjnej promującej książki i bibliotekę w środowisku lokalnym poprzez organizację spotkań autorskich, wystaw tematycznych, konkursów czytelniczych. Działanie odpowiada na potrzebę poczucia tożsamości i wspólnoty z mieszkańcami gminy, na potrzebę samorealizacji i aktywności społecznej. Odpowiedzialny za realizację tego zadania będzie zespół pracowników biblioteki, któremu koniecznie będą odpowiednie środki finansowe na zakup materiałów do organizacji wystaw, konkursów, spotkań, na honoraria dla autorów i nagrody dla uczestników konkursów. Rezultatem zadania będzie szeroka oferta działań bibliotecznych, łatwy i powszechny dostęp do szeroko rozumianej kultury i rozrywki, przede wszystkim czytelniczej.

VI. Zarządzanie realizacją strategii.

1. Zmiany prawne i organizacyjne w bibliotece.

Zadania sformułowane w Strategii Rozwoju Gminnej Biblioteki Publicznej w Boguchwale są spójne ze Strategią Rozwoju Gminy Boguchwała na lata 2019-2023.

2. Monitoring realizacji planu.

Monitoring realizacji planu odbywa się w ramach corocznej analizy funkcjonowania biblioteki, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Biblioteki Narodowej, Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rzeszowie. Nadzór nad całością realizowanych projektów sprawuje dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Boguchwale.

3. Ewaluacja.

Ewaluacja odbywać się będzie w cyklach rocznych w ramach sprawozdań z działalności biblioteki, przygotowanych na podstawie danych gromadzonych w czasie zamkniętych w cyklu roku kalendarzowego okresów sprawozdawczych. Sporządzona dokumentacja będzie potwierdzeniem realizacji zadań. Wdrożenie strategii przyczyni się do poprawy warunków funkcjonowania biblioteki w szczególności poprzez wzrost znaczenia książki w procesie wychowania i edukacji, wzrost wykorzystania zasobów bibliotecznych, zmniejszenie dysproporcji w dostępie do kultury, zwiększenie atrakcyjności biblioteki jako instytucji kultury, wypracowanie instytucjonalnej współpracy między kulturą a edukacją w procesie kształtowania społeczeństwa wiedzy.

4. Komunikowanie realizacji planu mieszkańcom, władzom samorządowym i partnerom.

Roczne sprawozdania z działalności biblioteki są przedstawiane na piśmie Burmistrzowi i Radzie Miejskiej w Boguchwale. Prezentacje dla mieszkańców odbywają się podczas posiedzeń Rady Miejskiej oraz zebraniach mieszkańców.